

NÁRODNÉ CENTRUM MEDIÁLNEJ KOMUNIKÁCIE VO SVETLE NOVÝCH ÚLOH

MARTIN URMANIČ
generálny riaditeľ NCMK

Pred dvoma rokmi na veľmi solídnych základoch Novinárskeho študijného ústavu vzniklo Národné centrum mediálnej komunikácie. Hoci odborná časť novinárskej verejnosti zväčša poznala NŠÚ, neskôr NCMK, a občas využívala aj ich služby, dnes cítime potrebu upriamiť pozornosť tak odbornej, ako aj širšej verejnosti na pomerne rozsiahlu a veľmi serióznu vedeckovýskumnú činnosť NCMK.

Zvlášť treba akcentovať výskumy verejnej mienky, ktoré vykonáva Sekcia výskumu verejnej mienky ako pracovisko aplikovaného sociologického výskumu verejnej mienky. Jeho výstupy vo forme správ, štúdií a analýz okrem úradov štátnej správy využívajú aj médiá, reklamné agentúry a spoločnosti, ale pracujú s nimi aj politické subjekty a rozličné spoločenské organizácie. Len v tomto roku pracovníci tejto sekcie realizovali tri výskumy a ďalšie minimálne dva nás čakajú ku koncu roka. Na verejnosti z nich prezentovali kontinuálny výskum médií, ako aj výsledky politických preferencií občanov Slovenskej republiky. Sekcia mediálneho výskumu verejnosti predstavila výsledky nového výskumu *Mládež a médiá 1999*. To je však iba malá časť súčasnej činnosti NCMK, ktoré spolupracuje s Medzinárodnou asociáciou pre výskum masovej komunikácie (IAMCR), s Európskym inštitútom pre výskum médií (EIM), Európskym audiovizuálnym observatóriom (EAO), ale i s ďalšími sesterskými inštitúciami doma i v zahraničí.

Máme však celý rad nových úloh, ktoré NCMK z hľadiska významu posúvajú na ešte vyššiu priečku. Od začiatku tohto roka prešlo NCMK výraznou vnútornou zmenou. Reorganizácia jeho štruktúry mala cieľ zaktivizovať všetky rezervy a tým zvýšiť efektivitu práce tak, aby sa dosiahla užšia vzájomná spolupráca všetkých zložiek NCMK a centrum mohlo pružnejšie a pohotovejšie reagovať na potreby mediálnej praxe.

Inými slovami, našim zámerom je dať Národnému centru mediálnej komunikácie novú, modernú tvár. Postavenie NCMK je preto definované v troch nových dimenziách: vo vzťahu k štátu (Ministerstvu kultúry), k odbornej verejnosti (profesionálnym organizáciám), ako aj širokej verejnosti.

Vo vzťahu k Ministerstvu kultúry SR a vláde SR (Úradu vlády) má NCMK ambíciu zabezpečovať pravidelný a špecializovaný monitoring politických a spoločenských udalostí, verejnej mienky a mediálnej politiky. Na prelome tisícročí, v čase pokračujúcej a stupňujúcej sa informačnej revolúcie vnímame prístup k informáciám ako kľúčový. Avšak nielen prístup k nim, ale ich včasné poznanie a znalosť, ako s nimi narábať, sa javia ako strategická „zručnosť“ v každodennej práci. Aj preto využívame technický a ľudský potenciál centra na prípravu kvalitných produktov pre ústredné orgány štátnej správy. Prvým a zatiaľ najviac rozpracovaným je Denný informačný servis. Pri tvorbe DIS-u sme vychádzali z filozofie, ktorej cieľom je zabezpečiť, aby jednotlivé tlačové a informačné odbory ústredných orgánov štátnej správy pracovali so súborom informácií s jednotným formátom ich zberu, analýzy a výstupu. Produkt

je pripravený tak, aby boli aktuálne informácie v reálnom čase k dispozícii na vládnej intranetovej sieti GOVNET, prostredníctvom ktorého bude DIS šírený.

Dnešný stav používania tejto siete je oklieštený iba na posielanie elektronických správ (e-mail) a využívanie siete INTERNET v inštitúciách s oprávnenou prípojkou. Nakoľko GOVNET má obrovské kapacity, je neekonomické každé nevyužitie tejto siete. Ekonomický rozmer je ešte vypuklejší v dnešnej finančnej situácii.

Pretože dodnes neexistuje ani jeden nadrezortný infromatický projekt, ktorý by cez sieť GOVNET využívalo viac štátnych inštitúcií, DIS bude prvou lastovičkou.

Projekt DIS vznikal preto, aby informačný servis mohli využívať všetci odborní užívatelia GOVNET-u, ktorí ho potrebujú (tlačové odbory, poradné orgány a pod.). Cieľom je, aby sa prostriedky vynakladané na centrálnu spracovanie mediálnych informácií, ktoré sú využité v sieti GOVNET a v budúcnosti v rozšírenej vládnej sieti, t. j. celej štátnej správe, stali čo najúspornejšími. Sieť GOVNET dnes poskytuje plné technické zabezpečenie komunikačnej infraštruktúry, kde bežným klientom sa stáva internetový prehliadač na počítači v štátnej inštitúcii.

Prostredníctvom svojich databázových súborov Adresár médií a Medial, ako aj knižničných fondov, NCMK poskytuje odbornej mediálnej praxi profesionálnu spoluprácu. Pripravujeme projekt ďalšieho vzdelávania pre novinárov. Budeme sa však zameriavať aj na školiace aktivity pre pracovníkov tlačových odborov krajských a okresných úradov.

Vo vzťahu k širokej verejnosti chceme kvalitnejšie využívať možnosti internetu. Aj z tohto dôvodu sa domovská internetovská stránka prepracovala, zvolil sa nový prístup k jej obsahu a štruktúre. Prostredníctvom webu budeme tiež pravidelne informovať o miere rozvoja tlačových, elektronických a digitálnych médií, ako aj stave mediálnej politiky na Slovensku. Špeciálnu časť stránky venujeme Rade vlády SR pre masmédiá. V súlade s článkom 6 štatútu Rady vlády SR pre masmédiá a podľa jej rozhodnutia zo dňa 8. apríla 1999 plní NCMK (Sekcia mediálnych informácií) aj funkciu sekretariátu tejto rady. Vykonáva činnosti spojené s jej organizačným, administratívnym a technickým zabezpečením. Podieľa sa na príprave rokovaní rady, pripravuje odborné podkladové materiály a expertízy k otázkam podľa programu rokovania a taktiež vytvára archív rady. Prioritne sa zameriavame na zákony a normy z mediálneho prostredia, ktoré musia byť v čo najkratšom čase zosúladené s legislatívou Európskej únie.

Komunikáciu s vonkajším prostredím zabezpečuje novovytvorená Sekcia pre vzťahy s verejnosťou. Chceme skvalitňovať svoju prácu aj cez prizmu spolupráce s ďalšími inštitúciami, ktoré sa zaoberajú podobnou činnosťou. Tvorba vzťahu centra k nim je preto dôležitou súčasťou našej práce. Cieľom takto chápanej činnosti je vytvoriť nové a silné postavenie NCMK ako inštitúcie, ktorá sa zaoberá médiami a mediálnou politikou. Dôležité pre nás je nadväzovanie kontaktov s partnerskými inštitúciami zo zahraničia s perspektívou úzkej spolupráce. Táto by mala vyústiť k zabezpečeniu kvalitných a obojstranne výhodných výmen materiálov, odborných príspevkov, lektorov alebo prednášateľov.

NCMK je vydavateľom odborného periodika *Otázky žurnalistky* so 42-ročnou tradíciou, na ktorého stránkach sa publikujú nielen teoretické štúdie domácich a zahraničných autorov, ale čoraz viac aj články týkajúce sa bežnej novinárskej praxe.

Národné centrum mediálnej komunikácie stojí pred novými úlohami a výzvami zároveň. Želáme si, aby celá činnosť inštitúcie smerovala ku kvalitným produktom, slúžiacim celému mediálnemu prostrediu, štátnej správe, ale aj všetkým, ktorí sa médiami a mediálnou komunikáciou zaoberajú.